

Den Haag

Verslag

Stappen en trappen in het CID

Mobiliteit

16 mei 2023

Inleiding

Doel: informeren en reacties verzamelen

Tijdens deze bijeenkomst gaf de gemeente een presentatie over mobiliteit in het CID. Daarna sprak Robert Boshouders van adviesbureau Rebel over de 15-minuten stad. Vervolgens gingen bezoekers uiteen in groepen. Aan werktafels konden zij meedenken over hoe loop- en fietsroutes in het CID veilig en aantrekkelijk kunnen worden.

Mobiliteit in het CID – 6 doelstellingen voor 2040

Veilig

Veilig: met de ambitie van nul verkeersslachtoffers per jaar

Efficiënt

Efficiënt: in gebruik van ruimte en infrastructuur

Schoon

Schoon: zodat het voldoet aan milieu- en klimaatambities

Op maat

Op maat: waardoor iedereen zijn of haar bestemming kan bereiken

Betaalbaar

Betaalbaar: betaalbare mobiliteitsoplossingen voor zowel reiziger als overheid

Verbonden

Verbonden: met de regio en andere metropoolregio's in binnen- en buitenland

Mobiliteit in het CID – wat gaat er veranderen?

Den Haag groeit. Daarom gaat de gemeente anders om met verkeer.

Wat betekent dat voor het CID?

- De voetganger en de fietser op komen op 1. Daarna het openbaar vervoer en deelmobiliteit. Als laatste komt de auto.

Verplaatsen in het CID:

- 40% te voet
- 25% met de fiets
- 20% met het openbaar vervoer
- 15% met de auto

Mobiliteit in het CID – hoe gaat de gemeente dat doen?

- De drie stations Den Haag Centraal, Hollands Spoor en Laan van NOI liggen vaak al op loopafstand (max. 15 minuten lopen)
- Verbindingen met openbaar vervoer dichterbij brengen door toevoegen van bijvoorbeeld een brug, tunnel of oversteek
- Alle bestemmingen binnen het CID zijn al op fietsafstand
- De fietsroutes aantrekkelijker, veiliger en sneller maken, bijvoorbeeld door de aanleggen van fietsroute Verlengde Velostrada en fietsroute Trekfietstracé

Loopafstanden tot de 3 IC-stations

Cirkel straal 1000 m = 12 min lopen

Voorbeeld fietsingrepen:

A fietsroute Verlengde Velostrada

B fietsroute Trekfietstracé

15-minuten stad

De 15-minutenstad is een stedelijk plan waarbij alle belangrijke voorzieningen binnen 15 minuten van huis te bereiken zijn. Dit betekent dat je te voet of met de fiets naar onderwijs, zorg, werk, winkels, openbaar vervoer en plekken om te ontspannen kunt. In een 15-minutenstad staat de mens centraal. Verplaatsingen moeten veilig, kort, gezond, schoon en efficiënt kunnen plaatsvinden. Voor de wandelaar en de fietser betekent dit, dat de openbare ruimte en de routes aantrekkelijk, veilig, duidelijk en toegankelijk zijn.

Hoe doe je dat? Door in te zetten op goede verharding van wegen, goede verlichting op straat, duidelijke oriëntatiepunten, herkenbare routes, genoeg rustpunten en voldoende stallingen. Met meer groen en blauw op straat, brede en toegankelijke wegen, geen windhinder of hittestress, minder ruimte voor de auto en goede verbindingen met andere routes.

Ook het maken van zogeheten mobiliteitshubs die deelmobiliteit aanbieden, horen bij de 15-minuten stad. Zo kan er op verschillende plekken gebruik worden gemaakt van een tijdelijk vervoersmiddel, zoals een deelfiets, een deelscooter of een deelauto.

Werktafels: algemene reacties

- Het CID lijkt zich alleen op jongeren te richten. Hoe gaat het met de mobiliteit van ouderen. Zij zijn afhankelijk van de auto. Hoe verhoudt zich dat tot stappen en trappen?
- Parkeren van de straat kan, maar zorg dan voor specifieke vergunningen voor mensen die slecht ter been zijn.
- Haal de snelheid van de auto omlaag door te mengen met fietsers (shared space).
- Met name in de Rivierenbuurt is er veel overlast van fietsers. Ze rijden roekeloos en veel op stoepen.
- Zorg voor goede fietsstallingen op de begane grond.
- Al die hoogbouw veroorzaakt veel wind. Geef aandacht voor een prettig klimaat op straat.
- 'Recht van de snelste' van De Correspondent is verplichte kost voor de ambtenaar.
- Meer loop- en fietsroutes over barrières zoals A12/Utrechtsebaan, sporen en Trekvliet. Een goede verbinding is belangrijker dan de vormgeving van een viaduct.
- Zie loop- en fietsroutes als een deel van een stedelijk netwerk

Werktafels: algemene reacties

- Meer loop- en fietsroutes buiten de hoofroutes voor het autoverkeer.
- Meer aandacht voor beschutting en voorkomen van windhinder bij loop- en fietsroutes langs hoogbouw.
- Maak routes aantrekkelijk met of langs groen en water.
- Er is sympathie voor 'de auto te gast' als principe, bijvoorbeeld in fietsstraten.
- Maak ruimte vrij voor lopen en fietsen door de auto minder ruimte te geven.
- Maak bijvoorbeeld de Waldorpstraat en het Schenkviaduct autoluw. Of geef in ieder geval meer ruimte aan fietsers en groen.
- Denk aan bredere fietspaden, met het oog op de opkomst van e-bikes.
- Zorg voor afwisseling bij de inrichting van de routes, dus niet alleen één recht, breed pad.
- Doe iets bijzonders bij de onderdoorgangen bij de Sporendriehoek.

Werktafels: algemene reacties

- Denk aan veiligheid in de breedste zin voor aantrekkelijke routes. Verminder windhinder, goede verlichting, duidelijke naambordjes, voldoende ruimte voor iedereen.
- Bij een 'shared space' is het belangrijk duidelijk aan te geven waar de wandelaars en waar de fietsers horen.
- Denk aan de verschillende soorten fietsers op het fietspad. Je hebt de normale fiets, de e-bike, de fatbike, bakfiets, deelscooters, etc.
- Rustige routes zijn prettig, met water en of groen en niet te veel autoverkeer.
- Zorg voor doorgaande fietsroutes zonder veel verkeerslichten.
- Fietstunnels met trappen zijn ondingen.
- Bereikbaarheid met de auto moet wel mogelijk blijven.
- Zorg voor een betere doorstroming op het Rijswijkseplein.
- Versmallen van éénrichtingsverkeer in de Schilderswijk om een bredere stoep te krijgen.

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Is er voldoende verlichting?
- Ziet eruit als een mooie oplossing voor fietsers.
- Wat moet dit voorstellen? Bij harde wind zo'n omweg voor fietsen? Nee, gewoon rechtdoor graag.
- Deze helling kan mooi gecombineerd worden met flora voor bijen. Maak wel een shortcut voor mensen die niet om willen fietsen.
- Eventueel een fietslift voor ouderen plaatsen.

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Deze fietsparkeerplek hindert voetgangers
- Onvriendelijk voor voetgangers en rollators
- Autoluw is positief
- Is dit een fietspad of brompad?
- Moeilijke stoep. Er zijn te veel indrukken, waardoor het moeilijk is om het hoofd rustig te houden.
- Er zijn te veel barrières.

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Niet goed voor de sociale veiligheid, met name in de avond.
- Fietsparkeren/de fietsenstalling moet niet duurder zijn dan de auto
- Is dit voor windluwte? Zou wel nodig zijn. Hoge gebouwen vangen veel wind. Zonder bescherming word je omgeblazen als je fiets of loopt.
- Positief: kunst langs de route

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- De toekomst is ingericht op e-bikes en andere snelle fietsen. Het is belangrijk om brede fietspaden te plannen, anders wordt het heel gevaarlijk
- Fijn om een strook tussen de straat en de stoep te hebben
- Hoe organiseer je dat deze bewoners niet allemaal fietsen/scooter op hun gevel krijgen?

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Lekker groen en rustiek. Fijn dat het autoluw. Voelt vrij. Een plek om te onthaasten.
- Leuk stoepje. Belangrijk dat de bloemstrook een beetje wordt verzorgd.
- Heeft iedereen een fietsparkeerplaats?
- Smalle strookjes. Pas op met versnippering.
- Mooie inrichting van de straat.

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Zijn er genoeg rustplekken? Is daar wel ruimte voor? Wel handig als je niet zo lang kunt lopen.
- Zo hoort het, rustig en zonder auto's.
- In de openbare ruimte horen geen auto's
- Wie onderhoudt het groen?

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Te heftig. Veel blik en steen.
- Alleen auto's onder de 600 kg toegestaan? Gewicht categoriseren voor auto's.
- Hier kunnen nu al niet veel fietsers en wandelaars meer bij. Straks willen 20.000-35.000 mensen zich ook bewegen in deze smalle straten. Wordt daar überhaupt over nagedacht?

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Bij dit soort paden is het belangrijk dat de ecologische kwaliteit niet wordt geschaad door allerlei transport
- Ziet er groen uit. Heerlijk wandelen
- Meer gebruik maken van het water
- Lopen en fietsen langs het water, fijn

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Gescheiden paden, maar wel bereikbaar voor de auto. Handig voor bijvoorbeeld pakketbezorging.
- Goed gescheiden stroken voor fietsers, auto's en voetgangers
- Ik mis groen
- De helft van deze auto's hoeft niet in deze straat te zijn. Die kunnen naar een verzamelplek in de buurt

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Groen is heel belangrijk
- Het is niet duidelijk waar het fietspad is
- Ruimte voor fietsers en wandelaars. Mooie route
- Veilige route voor bijzondere fietsen, zoals ligfietsen

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Slimme verbinding
- Verbinding over de A12. Intensief en innovatief ruimtegebruik.
- Ik mis de sport. Overkluizen van spoor/A12 met sportvelden?
- In Rotterdam is ook zo'n veelgebruikte brug bij Theater Walhalla. Goed idee!

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Fietsstraat in woonwijken waar de auto te gast is
- Er zijn goede regels nodig voor fietsstraten. Bijvoorbeeld parkeren alleen voor bewoners
- Voetgangers op de stoep, mag in alle woongebieden in het CID

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Te veel verkeer en te veel mensen.
- Hele drukke fietsroute!
- Wel veel groen, maar door de drukte niet aantrekkelijk
- Meer kunst langs de route

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Een leuk plaatje, maar je moet er ook op rekenen dat heel veel mensen er gebruik van zullen maken.
- Hekje is fijn
- Hoe weer je dronken tieners?
- Ecologische, groene oever
- Aantrekkelijk, rustig en weinig mensen
- Langs water lopen of fietsen is gewenst

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Dit is snel te onoverzichtelijk
- Er zijn verschillende belangen van stadsgebruikers
- Extra streep nodig voor scheiding van voetgangers en fietsers
- Druk gebied, iedereen wil snel naar het station kunnen. Doorstroom verbeteren.

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Ziet er leuk uit. Hier kan je rustig lopen.
- Fijn lopen op straat is welkom in het CID
- Wandelstraat met groen, dat zien we graag in alle woonkernen
- Positief: voetgangers hebben voorrang en er zijn geen parkeerplaatsen. Dan heb je ook ruimte voor meer groen

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Sympathiek, maar laat auto altijd toe als gast. Dan wordt de auto vanzelf langzamer en gaat autorijder vanzelf fietsen. Waarom auto uitbannen? De keuze is aan de verkeersdeelnemers
- Prima voor snel verkeer. Niet echt kwaliteit, maar wel efficiënt
- Mooie ingang van Den Haag voor de fietser. Geen stoplichten, mooi groen

Werktafels: loop- en fietsroutes in het CID

- Lekker fietsen op een apart fietspad met veel groen
- Beeld is goed! Aandachtspunt is de verschillende gebruikers: normale fietsers en andere fietsers (e-bikes).
- Veel schaduw. Is er ook een zonnig looppad?
- Leuke berm, mooi groen
- Mogen hier ook scooters rijden?

Vervolgstappen

- Uit alle reacties blijkt dat heldere ontwerpkeuzes voor voetgangers en fietsers gewenst zijn. Ook het toevoegen van groen zorgt voor positieve reacties.
- In de verschillende ontwerpen voor loop- en fietsroutes binnen het CID die nu en in de toekomst worden gemaakt, wordt ook gekeken naar de openbare ruimte. De reacties bij de foto's geven hier ideeën voor. Uiteindelijk bepaalt de locatie uit welke onderdelen mogelijk zijn in het ontwerp.
- De ontwerpen die we maken zijn onderdeel van een inspraakproces waar inwoners en andere belanghebbenden kunnen zien hoe de loop- en fietsroutes er daadwerkelijk uit komen te zien. Ook kunnen zij reacties achterlaten op de gemaakte ontwerpen.

Contact

Meer informatie over het CID

www.denhaag.nl/cid

Op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen?

[Meld je aan](#) voor de CID nieuwsbrief

Vragen over de plannen in het CID?

Stuur een e-mail naar cid@denhaag.nl